

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΣΑΧΕΤΙ

Ελένη Γρίβα

Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας
Δ/ντρια Ινστιτούτου Ελληνικής Γλώσσας
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Αντωνία Παπάζογλου

Διευθύντρια Ελληνικών Σπουδών
Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

2023-2024

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΣΑΧΕΤΙ

Συγγραφή:

Ελένη Γρίβα, Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, Π.Δ.Μ.
Αντωνία Παπάζογλου, Διευθύντρια Ελληνικών Σπουδών, Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

Συνεργάτες:

Δρ. Κωνσταντίνα Ηλιοπούλου, Διδάκτορας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας
Δρ. Σπυρίδων Μπούρας, Διδάκτορας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, Π.Δ.Μ.
Δρ. Γεώργιος Βλάχος, Συντονιστής Εκπαίδευσης στο Γενικό Προξενείο του
Γιοχάνεσμπουργκ
Καλούδης Μητιλούδης, Εκπαιδευτικός, Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

Συνεργάτες για την ηλεκτρονική διαμόρφωση/επιμέλεια:

Χρυσάνθη Μάρκου, υπ. Διδάκτορας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, Π.Δ.Μ.
Δημήτριος Στεργίου, Εκπαιδευτικός, Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

Έκδοση: Νοέμβριος 2023

ISBN: 978-618-5613-13-6

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	9
Σκοπός και Στόχοι του Προγράμματος.....	11
Χαρακτηριστικά και Προσανατολισμός του Προγράμματος Ελληνικών Σπουδών ...	15
Περιοχές ανάπτυξης	28
Γλωσσικά Επίπεδα στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ	29
Τα επίπεδα γλωσσομάθειας	29
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	32
Σκοπός	33
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ Α1	33
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	33
Χαρακτηριστικά Των Μαθητών/Τριων Μικρής Ηλικίας.....	33
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.....	35
Κατανόηση προφορικού λόγου	35
Παραγωγή προφορικού λόγου	35
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ	36
Κατανόηση γραπτού λόγου	36
Παραγωγή γραπτού λόγου.....	36
Γλωσσικά στοιχεία.....	36
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ	37
ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	39
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	39
ΔΗΜΟΤΙΚΟ: ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ Α1	49
ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ για τις ΤΑΞΕΙΣ: Α΄ και Β΄	49
Τάξη Α΄ /Grade 1 (Επίπεδο: Προπαρασκευαστικό Α-)	50
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	50

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.....	50
Κατανόηση προφορικού λόγου.....	50
Παραγωγή προφορικού λόγου	51
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ	51
Δεξιότητες Κατανόησης γραπτού λόγου.....	51
Δεξιότητες Παραγωγής γραπτού λόγου	52
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	53
ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	54
Τάξη Β΄/Grade 2 (Επίπεδο: Εισαγωγικό Α1).....	55
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	55
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.....	55
Κατανόηση προφορικού λόγου.....	55
Παραγωγή προφορικού λόγου	56
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ	56
Κατανόηση γραπτού λόγου	56
Παραγωγή γραπτού λόγου.....	57
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	58
ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΑ- ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	59
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	60
Τάξη Γ΄ (Εισαγωγικό Επίπεδο Α1).....	69
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	69
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.....	69
Κατανόηση προφορικού λόγου.....	69
Παραγωγή προφορικού λόγου	70
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ	70
Κατανόηση γραπτού λόγου	70

Παραγωγή γραπτού λόγου.....	71
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	71
ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΑ/ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	73
Επίπεδο: Α1.....	74
ΣΤΟΧΟΙ	74
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ.....	75
Κατανόηση προφορικού λόγου.....	75
Παραγωγή προφορικού λόγου	76
Κατανόηση γραπτού λόγου	77
Παραγωγή γραπτού λόγου.....	78
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ: ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	78
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	81
ΔΗΜΟΤΙΚΟ: ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Τάξη Δ΄ (Επίπεδο: Α1α)	84
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	84
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.....	84
Κατανόηση προφορικού λόγου.....	84
Παραγωγή προφορικού λόγου	85
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ	86
Κατανόηση γραπτού λόγου	86
Παραγωγή γραπτού λόγου.....	86
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	87
ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΑ- ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	88
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	89
ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ για τις ΤΑΞΕΙΣ: Ε΄ και Στ΄	97
ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ.....	97

Τάξη Ε΄ (Επίπεδο:Α1β)	100
ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ.....	100
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	100
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.....	100
Κατανόηση προφορικού λόγου.....	100
Παραγωγή προφορικού λόγου	101
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ	101
Κατανόηση γραπτού λόγου	101
Παραγωγή γραπτού λόγου.....	102
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	102
ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΑ / ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	103
ΤΑΞΗ ΣΤ΄ (ΕΠΙΠΕΔΟ:Α1+).....	105
ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ.....	105
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	105
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.....	105
Κατανόηση προφορικού λόγου.....	105
Παραγωγή προφορικού λόγου	106
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ	106
Κατανόηση γραπτού λόγου	106
Παραγωγή γραπτού λόγου.....	107
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	108
ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΑ / ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	109
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	111
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ζ΄ ΤΑΞΗ / Grade 7 (Α2-)	119
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	119

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.....	119
Κατανόηση προφορικού λόγου.....	119
Παραγωγή προφορικού λόγου	120
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ	121
Κατανόηση γραπτού λόγου	121
Παραγωγή γραπτού λόγου.....	121
Καταστάσεις Επικοινωνίας	122
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	124
ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΑ/ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	125
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	127
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	132
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΔΙΑΛΟΓΟΥ	136
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	136
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ.....	138
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	138
ΦΥΛΛΟ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ.....	140
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	140
ΦΥΛΛΟ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ.....	143
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	143
ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.....	145
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	145
ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ.....	147
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	147
ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	149

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	149
ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΡΑΠΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ).....	151
ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	151
Βιβλιογραφία.....	153

Εισαγωγή

Το Πρόγραμμα Ελληνικών Σπουδών αποτελεί ένα καθοδηγητικό «εργαλείο» για τη διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας ως επιπρόσθετης, ξένης γλώσσας ή γλώσσας πολιτισμικής κληρονομιάς σε μαθητές που φοιτούν στη σχολή ΣΑΧΕΤΙ. Στηρίζεται στην αξιοποίηση σύγχρονων θεωριών για τη γλωσσική διδασκαλία, σύμφωνα με τις οποίες η κατάρκτηση της γλώσσας προσδιορίζεται όχι μόνο ως μια διαδικασία κατά την οποία οι μαθητές λαμβάνουν πληροφορίες για τη γλώσσα και τις αποθηκεύουν, αλλά ως μια διεργασία που επιτελείται μέσω της αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας στο συγκεκριμένο κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον.

Από το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο αναφοράς για τις γλώσσες (Council of Europe, 2001) – και το κείμενο της προσαρμογής του στο εκπαιδευτικό Πλαίσιο της Νότιας Αφρικής– θεωρήσαμε πολύ χρήσιμα και λάβαμε υπόψη μας τα εξής στοιχεία: τους γενικούς πίνακες που δίνει για τα επίπεδα γλωσσομάθειας, προσαρμοσμένους στο συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο της Σχολής ΣΑΧΕΤΙ, την ευελιξία που διατείνεται ότι θα πρέπει να υφίσταται στο πλαίσιο αναφοράς της γλωσσομάθειας, την κατηγοριοποίηση των ικανοτήτων και γλωσσικών δεξιοτήτων που αναμένεται να αναπτυχθούν από τους/τις μαθητές/τριες. Όσον αφορά τα επίπεδα ελληνομάθειας, αποτέλεσαν τη βάση αλλά και το πλαίσιο με το οποίο παρουσιάζονται τα διάφορα γλωσσικά επίπεδα στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών καθώς και οι στόχοι στις δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, οι επικοινωνιακές δεξιότητες, οι διαπολιτισμικές δεξιότητες και τα γλωσσικά στοιχεία. Μείναμε κοντά στην περιγραφή των επιπέδων ελληνομάθειας που προτείνονται από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, και με βάση τα οποία παρέχεται η πιστοποίηση ελληνομάθειας, αλλά και προβήκαμε σε αναγκαίες προσαρμογές για τις ανάγκες του εκπαιδευτικού και κοινωνικοπολιτισμικού περιβάλλοντος της Σχολής ΣΑΧΕΤΙ.

Για τη σύνταξη του παρόντος Προγράμματος Σπουδών έγινε μια ενδελεχής προεργασία, κατά την οποία εκτός από τις πληροφορίες που συγκεντρώσαμε για το επίπεδο του συνόλου των μαθητών/τριών, έγιναν επιτόπιες παρατηρήσεις και καταγραφές ανά τάξη και ανά επίπεδο γλωσσομάθειας. Λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτητικές συνθήκες εκμάθησης της ελληνικής ως επιπρόσθετης, ξένης γλώσσας ή γλώσσας πολιτισμικής κληρονομιάς στο περιβάλλον μιας αγγλόφωνης ή μιας

πολύγλωσσης κοινωνίας, το συγκεκριμένο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών στοχεύει στην ικανοποίηση των ιδιαίτερων γλωσσικών αναγκών μέσα από τη δημιουργία ενός παρωθητικού μαθησιακού περιβάλλοντος.

Δίνεται έμφαση στη διαθεματικότητα και στους πολυγραμματισμούς, καθώς και στην αξιοποίηση των σύγχρονων διδακτικών προσεγγίσεων. Αποσκοπεί στην καλλιέργεια της διαπολιτισμικής ικανότητας και στην ικανοποίηση των πολιτισμικών αναγκών όλων των μαθητών, δεδομένου ότι στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ φοιτούν μαθητές 33 διαφορετικών εθνοτήτων και διδάσκονται υποχρεωτικά την ελληνική είτε ως επιπρόσθετη, ξένη γλώσσα ή γλώσσα πολιτισμικής κληρονομιάς. Προτείνεται η αξιοποίηση πολυτροπικών και επικοινωνιακών μαθησιακών περιβαλλόντων με στόχο την ανάπτυξη των πολυγραμματισμών, αλλά και την καλλιέργεια των επικοινωνιακών και διαπολιτισμικών δεξιοτήτων νηπίων και παιδιών που εντάσσονται στο προκαταρκτικό επίπεδο (προ-A1), και στα επίπεδα ελληνομάθειας A1, A1+για μαθητές μέχρι και την Α΄ Γυμνασίου/Grade 7.

Στο συγκεκριμένο κείμενο, περιγράφονται οι αρχές στις οποίες στηρίχτηκε το Πρόγραμμα Σπουδών, οι σκοποί του γλωσσικού μαθήματος, οι στόχοι που επιχειρείται να επιτευχθούν και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα από το Νηπιαγωγείο μέχρι την Ζ΄ Τάξη/Grade 7. Αποτυπώνονται, επίσης, οι επικοινωνιακές συνθήκες στις οποίες εμπλέκονται οι μαθητές/τριες, οι γλωσσικές δεξιότητες που αναμένονται να αναπτύξουν ανά τάξη/γλωσσικό επίπεδο, καθώς και κάποια στοιχεία του ελληνικού πολιτισμού, τα οποία θα πρέπει να γνωρίσουν και να κατανοήσουν.